

Рейтингова система ФІДЕ-2017

Набирає чинності з 1 липня 2017 р.

Затверджено Генеральною Асамблеєю 1982 року з поправками, внесеними Генеральними Асамблеями 1984 - 2016 років.

0. Вступ

Партія, зіграна за шахівницею, буде обраховуватися ФІДЕ, якщо вона проведена в турнірі, що був зареєстрований у ФІДЕ, і відповідає всім наступним вимогам.

0.1 Наступні положення можуть бути змінені Генеральною Асамблеєю за рекомендацією кваліфікаційної комісії (КК). Будь-які такі зміни набирають чинності з 1 липня року, що настає за рішенням Генеральної Асамблеї. Для турнірів такі зміни повинні застосовуватися до тих, які починаються з цієї дати або після неї.

0.2. Турніри, що будуть обраховуватися, повинні бути попередньо зареєстровані федерацією, яка буде відповідати за представлення результатів і оплату за обрахування турніру. Турнір і його ігровий розклад повинні бути зареєстровані за тиждень до початку змагання. Голова КК може відмовити в реєстрації турніру. Він може також дозволити обраховувати турнір, навіть, якщо він зареєстрований менш ніж за тиждень до початку турніру. Турніри, в яких встановлюються норми, повинні бути зареєстровані за 30 днів.

0.3. Всі арбітри рейтингового турніру ФІДЕ повинні мати ліцензію; в іншому випадку турнір не обраховується.

0.4. Звіти про турніри для всіх офіційних змагань ФІДЕ і континентальних змагань повинні бути представлені і обраховані. Відповідальність за достовірність результатів несе Головний арбітр.

0.5 ФІДЕ залишає за собою право не обраховувати конкретний турнір. Організатор турніру має право подати апеляцію на КК. Таке звернення повинно бути зроблено протягом семи днів з моменту повідомлення рішення.

1. Темп гри

Для партій, що підлягають обрахунку, кожен гравець повинен мати такі мінімальні періоди, протягом яких необхідно виконати всі ходи, за умови, що гра триває 60 ходів.

Там, де хоча б один з гравців у партії має рейтинг 2200 або вище, кожен гравець повинен мати мінімум 120 хвилин

Там, де хоча б один з гравців у партії має рейтинг 1600 або вище, кожен гравець повинен мати мінімум 90 хвилин.

Якщо обидва гравці у партії оцінюються нижче 1600, кожен гравець повинен мати мінімум 60 хвилин.

Якщо певна кількість ходів вказана у першому контролі часу, вона повинна бути 40 ходів.

1.3. Для гри, що підлягає обрахуванню у списку "Рапід", кожен гравець повинен мати більше десяти але менше шестидесяти хвилин.

1.4. Для гри, що оцінюється в списку «Бліц», кожен гравець повинен мати принаймні п'ять, але не більше десяти хвилин.

2. Закони, яких необхідно дотримуватися

2.1 Гра повинна відбутися згідно Правил шахів ФІДЕ.

3. Ігровий час

3.1 У будь-який день загальний ігровий час не повинен перевищувати 12 годин. Це розраховується, виходячи з того, що партії продовжують 60 ходів, хоча партії з додаванням часу на кожний хід можуть тривати довше.

4. Тривалість турніру:

4.1 Для турнірів - термін не більше 90 днів, за винятком:

4.11 Ліги, які тривають більше 90 днів, можуть бути обраховані.

4.12 КК може затвердити рейтинг турнірів, що тривають понад 90 днів.

4.13 Для турнірів, що тривають понад 90 днів, проміжні результати повинні повідомлятися щомісяця.

5. Незіграні партії

5.1. Незалежно від того, чи відбулося це через неявку суперника або за будь-якої іншої причини, незіграні партії не враховуються. Будь-яка партія, в якій обидва гравці зробили, принаймі, один хід, буде обрахована.

6. Склад турніру

6.1. Якщо в першому турнірі спортсмен, який не має рейтингу, отримає нуль, його результати та результати його суперників проти нього не враховуються. Але, якщо гравець без рейтингу вже грав рейтингові партії, то цей результат включається до обчислення його загального рейтингу.

6.2. У коловому турнірі не менше третини гравців повинні мати рейтинг. Відповідно до цієї вимоги,

6.21. Якщо в турнірі беруть участь менше 10 гравців, не менш 4 гравців повинні мати рейтинг.

6.22. У двоколовому турнірі з участю безрейтингових гравців повинно бути не менше 6 гравців, з яких 4 повинні мати рейтинги.

6.23. Національні чемпіонати, що проводяться за коловою системою, повинні бути обраховані, якщо не менш 3 гравців (або 2 жінки в змаганнях для жінок) мали офіційні рейтинги ФІДЕ до початку турніру.

6.3. У швейцарському або командному турнірі:

6.31. Для того, щоб підрахувати перший результат гравця без рейтингу, він повинен набрати як мінімум 1/2 очка.

6.32 Для рейтингових гравців враховуються тільки партії проти рейтингових суперників.

6.4. У випадку колового турніру, в якому одна або декілька партій не були зіграні, для обрахунку рейтингу результати турніру повинні бути зареєстровані, як для турніру за швейцарською системою.

6.5. Коли матч грається на певне число партій, ті, які були зіграні після того, як один гравець виграв матч, не повинні обраховуватися.

6.6. Матчі, в яких один або обидва гравці не мають рейтингу, не будуть обраховуватися.

7. Офіційний рейтинг FIDE

7.1. До першого числа кожного місяця кваліфікаційна комісія повинна підготувати список, який включає обраховані партії, зіграні протягом рейтингового періоду від попереднього списку. Це повинно бути зроблено з використанням формули рейтингової системи.

7.11 Період оцінки (для нових гравців, див. 7.14) - це період, коли діє поточний рейтинг-лист.

7.12 Наступні дані будуть зберігатися стосовно кожного гравця, рейтинг якого становить щонайменше 1000 у поточному списку:

Назва (Прізвище, Ім'я), федерація, поточний рейтинг, ідентифікаційний номер, кількість партій, обрахованих у рейтинговий період, рік народження, стать і поточне значення К для гравця.

7.13 Для включення до рейтинг-листа дата закінчення турніру повинна бути не пізніше трьох днів до дати випуску листа; турніри, що закінчилися до цього або в цей день, можуть бути обраховані у рейтинг-листі. Офіційні змагання ФІДЕ обраховуються для рейтинг-листа, навіть, якщо вони закінчуються в останній день перед датою випуску рейтинг-листа.

7.14 Рейтинг нового гравця у рейтинг-листі буде опублікований тільки в тому випадку, якщо він відповідає наступним критеріям:

7.14a Якщо він заснований на результатах мінімум 5 партій, отриманих при дотриманні умов Статті 6.3,

7.14b Якщо він заснований на результатах мінімум 5 партій, зіграних проти суперників, які мають рейтинг, отриманих при дотриманні умов Статті 6.4.

7.14c Умову мінімуму 5 партій не потрібно виконувати в одному турнірі. Для отримання початкового рейтингу об'єднуються результати декількох турнірів, зіграних в межах послідовних рейтингових періодів тривалістю не більше 26 місяців.

7.14d Рейтинг- не нижче 1000.

7.14e Рейтинг розраховується на основі всіх його партій, наче б то вони зіграні в одному турнірі, (але рейтинг не публікується до тих пір, поки гравець не зіграв, принаймі, 5 партій), для чого використовуються всі наявні рейтингові дані.

7.2 Гравці, які не повинні бути включені в список:

7.21. Гравці, рейтинги яких опускаються нижче 1000, відзначаються в наступному рейтинг-листі, як "виключені". Після цього їх результати обробляються в тому ж вигляді, як результати будь-якого іншого гравця без рейтингу.

7.22 Необраховані гравці, які мають звання, публікуються окремим списком одночасно зі списком обрахованих гравців.

7.23 Неактивні гравці вважаються обрахованими за останніми опублікованими рейтингами для цілей рейтингу та титульних результатів.

7.23a Гравець починає вважатися неактивним, якщо він не грає рейтингових партій протягом одного року.

7.23b. Гравець відновлює свою активність, якщо він грає, принаймі, одну рейтингову партію протягом рейтингового періоду, а потім потрапляє до списку наступного рейтинг-листа.

8. Робота рейтингової системи ФІДЕ

Рейтингова система ФІДЕ – це числова система, в якій дробні очки перетворюються на відмінності у рейтингу, і навпаки. Його функція полягає в тому, щоб одержати наукову інформацію про вимірювання найкращої статистичної якості.

8.1 Рейтингова шкала є довільною, інтервал класу - 200 балів. У наступних таблицях показано перетворення дробної оцінки «р» у різницю у рейтингу «dp». Для нуля або 1,0 балів dp невизначено, але воно демонструється як 800. Друга таблиця показує перетворення різниці в рейтингу "D" в оцінку ймовірності "PD" для вищих "H" та нижчого "L" оцінюваного гравця відповідно . Таким чином, дві таблиці є фактично дзеркальними зображеннями.

8.1a Таблиця конвертації з дробової оцінки, р, у різниці рейтингів, dp

p	dp	p	dp	p	dp	p	dp	p	dp	p	dp
1.0	800	.83	273	.66	117	.49	-7	.32	-133	.15	-296
.99	677	.82	262	.65	110	.48	-14	.31	-141	.14	-309
.98	589	.81	251	.64	102	.47	-21	.30	-149	.13	-322
.97	538	.80	240	.63	95	.46	-29	.29	-158	.12	-336
.96	501	.79	230	.62	87	.45	-36	.28	-166	.11	-351
.95	470	.78	220	.61	80	.44	-43	.27	-175	.10	-366
.94	444	.77	211	.60	72	.43	-50	.26	-184	.09	-383
.93	422	.76	202	.59	65	.42	-57	.25	-193	.08	-401
.92	401	.75	193	.58	57	.41	-65	.24	-202	.07	-422
.91	383	.74	184	.57	50	.40	-72	.23	-211	.06	-444
.90	366	.73	175	.56	43	.39	-80	.22	-220	.05	-470
.89	351	.72	166	.55	36	.38	-87	.21	-230	.04	-501

.88	336	.71	158	.54	29	.37	-95	.20	-240	.03	-538
.87	322	.70	149	.53	21	.36	-102	.19	-251	.02	-589
.86	309	.69	141	.52	14	.35	-110	.18	-262	.01	-677
.85	296	.68	133	.51	7	.34	-117	.17	-273	.00	-800
.84	284	.67	125	.50	0	.33	-125	.16	-284		

8.1b Таблиця перетворення різниць рейтингів D у вирогідність отримання очок PD для гравців з більш високим і більш низьким рейтингом, відповідно

D	PD		D	PD		D	PD		D	PD	
Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L
0-3	.50	.50	92-98	.63	.37	198-206	.76	.24	345-357	.89	.11
4-10	.51	.49	99-106	.64	.36	207-215	.77	.23	358-374	.90	.10
11-17	.52	.48	107-113	.65	.35	216-225	.78	.22	375-391	.91	.09
18-25	.53	.47	114-121	.66	.34	226-235	.79	.21	392-411	.92	.08
26-32	.54	.46	122-129	.67	.33	236-245	.80	.20	412-432	.93	.07
33-39	.55	.45	130-137	.68	.32	246-256	.81	.19	433-456	.94	.06
40-46	.56	.44	138-145	.69	.31	257-267	.82	.18	457-484	.95	.05
47-53	.57	.43	146-153	.70	.30	268-278	.83	.17	485-517	.96	.04
54-61	.58	.42	154-162	.71	.29	279-290	.84	.16	518-559	.97	.03
62-68	.59	.41	163-170	.72	.28	291-302	.85	.15	560-619	.98	.02
69-76	.60	.40	171-179	.73	.27	303-315	.86	.14	620-735	.99	.01
77-83	.61	.39	180-188	.74	.26	316-328	.87	.13	> 735	1.0	.00
84-91	.62	.38	189-197	.75	.25	329-344	.88	.12			

8.2. Визначення рейтингу «Ru» гравця, який до цього турніру не мав рейтингу,.

8.21 Якщо у своєму першому рейтинговому турнірі результат гри безрейтингового гравця дорівнює нулю, його результати не враховуються.

Спочатку визначається середній рейтинг Rс змагання.

(а) У турнірі за швейцарською системою або командному турнірі: це просто середній рейтинг його суперників.

(в) У коловому турнірі враховуються результати як гравців, які мають рейтинг, так і гравців без рейтингу. Для гравців без рейтингу середній рейтинг змагання Rс також є середнім рейтингом турніру Ra, визначеним таким чином:

(I) Визначається середній рейтинг гравців, які мають рейтинг Rar.

(II). Визначається відносний результат змагання для кожного гравця, який має рейтинг, проти всіх його суперників.

Потім визначається різниця рейтингів dr для кожного з цих гравців.

Далі визначається середня оцінка розрахункових розбіжностей Dp = dra

(III) Середній рейтинг турніру Ra = Rar – dra x n / (n + 1), де n – число партій.

8.22 Якщо він набрав 50% очок, то Ru = Ra.

8.23 Якщо він набрав більше 50% очок, то Ru = Ra + 20 за кожен половину очка понад 50%.

8.24 Якщо він набрав більше 50% в турнірі за швейцарською системою або в командному турнірі: Ru = Rс + dr

8.25 Якщо він набрав менш 50% у коловому турнірі: Ru = Ra + drxn / (n + 1).

8.3 Потім рейтинг R_n , який повинен бути опублікований для гравця, який раніше не мав рейтингу, визначається так, як ніби новий гравець зіграв всі свої партії до цього часу в одному турнірі. Початковий рейтинг розраховується з використанням загального результату проти всіх суперників. Він округляється до найближчого цілого числа.

8.4 Якщо гравець без рейтингу отримує опублікований рейтинг до оцінки конкретного турніру, в якому він зіграв, тоді він обраховується як гравець, який має свій поточний рейтинг, але при обрахунку його суперників він вважається гравцем без рейтингу.

8.5 Визначення зміни рейтингу гравця, який має рейтинг.

8.51 Для кожної партії, зіграної проти гравця, що має рейтинг, визначається різниця рейтингів D гравця та його суперника.

8.52 Якщо суперник не має рейтингу, тоді рейтинг визначається після закінчення змагання. Це застосовується тільки у колових турнірах. В інших турнірах партії проти суперників без рейтингу не обраховуються.

8.53 Попередні оцінки гравців без рейтингу, отримані за результатами попередніх турнірів, ігноруються.

8.54 Різниця в рейтингу понад 400 пунктів повинна враховуватися для цілей обрахунку, як би різниця у 400 пунктів.

8.55(a) Використовуйте таблицю 8.1 (б), щоб визначити ймовірність очкового результату PD гравця

(b) ΔR = оцінка - ПД. Для кожної гри оцінка становить 1, 0,5 або 0.

(c) $\Sigma \Delta R \times K$ = зміна рейтингу для даного турніру або рейтингового періоду.

8.56 K - коефіцієнт розвитку.

$K = 40$ для нового гравця в рейтинг-листі до тих пір, поки він не зіграє у турнірах, принаймні, 30 партій.

$K = 20$, якщо рейтинг гравця залишається нижче 2400.

$K = 10$, якщо опублікований рейтинг гравця досяг 2400 і залишається на цьому рівні в підсумку, навіть якщо рейтинг опускається нижче 2400.

$K = 40$ для всіх гравців до їх 18-річного дня народження, якщо їх рейтинг не перевищує 2300.

Якщо кількість ігор (n) для гравця в будь-якому листі за рейтинговий період, помножене на K (як визначено вище), перевищує 700, то K має бути найбільшим цілим числом, так щоб $K \times n$ не перевищувало 700.

8.57. Зміна рейтингу округляється до найближчого цілого числа. 0,5 округляється (незалежно від того, чи є зміна позитивною чи негативною).

8.58 Визначення рейтингу в колових турнірах.

У тих випадках, коли в турнірах беруть участь безрейтингові учасники, їх рейтинг визначається процесом ітерації. Ці нові рейтинги потім використовуються для визначення змін рейтингів для рейтингових гравців.

Далі, для кожного з гравців, які мають рейтинг, для кожної партії визначається R з використанням оцінки R_u (новий), як наче б то вона є встановленим рейтингом.

9. Процедури звітності

9.1 Головний арбітр зареєстрованого турніру ФІДЕ повинен надати звіт про турнір (TRF-файл) протягом 7 днів після закінчення турніру рейтинг-офіцеру федерації, де відбувся турнір. Рейтинг-офіцер несе відповідальність за завантаження TRF-файлу на рейтинговий сервер FIDE не пізніше ніж через 30 днів після закінчення турніру.

9.2 Результати всіх міжнародних змагань повинні бути подані для обрахунку, якщо в запрошеннях не оговорювалося, що змагання не повинно бути обраховано ФІДЕ. Головний арбітр повинен також оголосити про це гравцям перед початком турніру..

9.3. Кожна національна федерація призначає посадову особу, яка координує та прискорює питання кваліфікації та оцінки. Його прізвище та інші данні повинні бути надані Секретаріату ФІДЕ.

10. Контроль функціонування рейтингової системи

10.1 Однією з функцій Конгресу ФІДЕ є розробка політики, відповідно до якої присвоюються звання і рейтинги ФІДЕ. Функція рейтингової системи полягає в отриманні науково вимірювальної інформації найкращої статистичної якості, щоб Конгрес мав можливість присуджувати рівні звання за рівні можливості гравців. Таким чином, рейтингова система повинна науково правильно підтримуватися і коригуватися як на короткостроковій, так і на довгостроковій основі.

10.2 Рейтингова шкала є довільною і відкритою. Таким чином, з точки зору теорії ймовірності будь-яку статистичну значущість мають тільки відмінності в рейтингу. Отже, якщо змінити склад сукупності рейтингів ФІДЕ, рейтингова шкала може зміститися по відношенню до дійсних здібностей гравців. Основною метою є забезпечення цілісності системи, так, щоб одне і те ж значення рейтингу з року в рік демонструвало один і той же рівень гравця.

10.3 Одним з обов'язків адміністратора рейтингової системи є виявлення будь-якого відхилення в рейтинговій шкалі.

11. Вимоги до Адміністратора рейтингової системи ФІДЕ

11.1 Достатнє знання статистичної теорії ймовірностей стосовно до вимірювань в фізичних і поведінкових науках.

11.2 Можливість розробки досліджень, що описані у 12.3; інтерпретувати результати опитувань і рекомендувати кваліфікаційній комісії будь-які заходи, необхідні для збереження цілісності рейтингової системи.

11.3 Бути в змозі консультувати і надавати допомогу будь-якій федерації-члену ФІДЕ у створенні національної рейтингової системи.

11.4 Відображати рівень об'єктивності, який можна порівняти з рівнем арбітрів ФІДЕ

12. Деякі зауваження про рейтингову систему

12.1 Наступна формула дає хорошу апроксимацію таблиць 8.1a / b.

$R = 1 / (1 + 10 - D / 400)$. Проте, тут використовувалися таблиці, як показано

12.2 Таблиці 8.1a / b були використані саме так, як вказано, без екстраполяції для отримання третьої значущої цифри.

12.3 Коефіцієнт розвитку K використовується в якості стабілізуючого впливу на систему. При K = 10 рейтинг перебивається приблизно в 70 партіях, при K = 20 в 35 партіях і при K = 40 - в 18 партіях.

12.4 Система була розроблена для того, щоб дати можливість гравцям легко перевірити свій рейтинг.

13: Включення до рейтингової системи

13.1 Щоб бути включеним до рейтинг-листа ФІДЕ (FRL) з класичних, швидких шахів або бліцу, гравець повинен бути членом національної шахової федерації, що є членом ФІДЕ. Федерація не повинна бути тимчасово або постійно виключеною з членів ФІДЕ.

13.2 Обов'язком національних федерацій є повідомлення до ФІДЕ щодо гравців, які не повинні бути включені в рейтинг-листи.

13.3 Будь-який гравець, виключений з рейтинг-листа через те, що він не може отримати членство в національній федерації, може звернутися до ФІДЕ за спеціальним дозволом на включення до рейтинг-листа.